

Redactat de **NICU STEJEREL.**

Redacția **ARAD, Mikes Kelemen utca 8/10.**

Toate manuscrisurile să se trimită la adresa aceasta.

Carte dela Haralamb Călămăr.

(Convenția comercială cu România, sau: cum să pune la vamă carnea vie la Brașov și Sibiu? — Impăcarea, sau: cine vrea, al lor să fie!)

Convenția noastră comercială cu România încă nu s'a pus în practică și aici deja se face un mare negoț cu escursionistii din Regat, pe cari în fiecare zi trenul dela Turnu Roșu îi aduce în vilegiatură la Sibiu. La oțeluri și în case private li se iau chirii foarte mari. Pela birturi de când cu pui la mîncare »puii de regulă nu sînt fripti», dar la plată îi frig birtașii de le merg peticele. Nici nu mai vorbesc de băile dela Ocna, unde apa cum se știe fiind sărată prețurile sînt pipărate de tot.

Să mă fi întreat și pe mine ăia, cari au făcut convenția le propuneam următorul amendament: »Importul de oameni vii din România să fie scutit de exploatare în orașele graniței Brașov și Sibiu. Chelnerii cari vor contraveni acestui paragraf luînd prețurile în fiorini în loc de coroane, adică dublu, să fie bătuti șișitel. — Da e adevărat scandal, cum să »prețesc» oas-

peții din România aici. Cu paralele ce le cheltuesc, și cu încălțămintele scumpe ce le strică pe mizerabilul pavagiu (care de acum 800 de ani de cînd au venit Sașii aici nu s'a mai reparat) în Sibiu, ai putea face un ocol în jurul lumii, ocolind și Sibiul la întoarcere. Și cînd mă gîndesc, că acești bani românești merg exclusiv în punga străinului, mă doare capul de necaz, dar poate și de căldură, care ne toropește pe aici de cîteva zile. Poate și aceasta e cauza, că Sibiienilor le este imposibil să se mai încălzească și de tratativele de împăcare cu guvernul. Toată chestia fi lasă rece. Nu țin prea mult la această »concordie» între Români și maghiari, căci sînt plătiți de pe vremuri cu o »Concordie» românească, care n'a avut rezultatul dorit. Adevărat că aceia a fost o întreprindere pur comercială avînd în vedere un ideal economic. Concordia actuală are un fond politic însă nu ne satisface idealul nostru, care nu se poate comercializa la bursa guvernului din Pesta. Cu sentimentele noastre naționale nu se poate face negoț. Iar la o licitațiune nū ne pretăm, fără numai atunci cînd sentimentul nostru națio-

nal va fi dat faliment. Dar aici n'am ajuns, și nu vom ajunge nici odată, ori cît ar dori-o contele Tisza. Iar, despre Mangra, despre Tisza, tot Românul plînsu-mi-sa. Această frățietate, între noi nu va străbate.»

Declarațiile Metropolitului Mețianu, și la mecenatului Dr. Mișu au liniștit spiritele și au satisfăcut opinia publică.

La toamnă, la toamnă se numără bobocii. Vom vedea ce ne va aduce toamna, afară de foi uscate. Pînă atunci treaba împăciuirii se va mai coace. Se coc și strugurii noștri și vor fi dulci la gustare. Strugurii lui Mangra—Tisza însă tot acrii vor rămînea, căci la soarele cald al sentimentelor noastre naționale, ei nu se vor coace nici odată.

Gestul dela Geszt nu ne impune, cît de frumos ar apărea în ochii scilpicioși ai mîndrului conte. Cum a zis badea Toader mai cînd era: »Dacă Ungurii vor cu noi să facă pace, — să ne dea pace!« Nici noi nu cerem mai mult. Tisza a zis, că nu aprobă politica coaliției: »călcarea pe bătătură«, și ne oferă în schimb, una alta: »să ne calce pe piept.« Să poștească, — dar să ție minte ca »Românul are șapte vieți în pieptu-i de aramă«. Aramă, care și-a dat-o contele Tisza pe față în loc să ne apropie de el, ne face să fim cu ochii în patru, toți și cei cari nu purtăm ochelari. Și de-ai căuta Tisza chiar o doină românească, sîntem convinși că păstorii noștri nu-și vor părăsi turma credincioasă. Căci fluierul lui Tisza e fluierul dracului. Cine să duce după el al lui să fie!

Schimbare de cămăși.

Intr'o Sâmbătă pe seară,
Merg soldații spre culcare,
Un sergent dela casarmă,
Strigă odată din gura mare:
— Drept! Tăcere! Este ordin,

Băgați seama și ascultați:

Mîne, toți mai dimineată,

Căutați de vă sculați,

Mîne mergem la paradă

Că-i serbare mîne Joi,

Și să vă schimbați, cu toți

Cămășile de pe voi.

Numai iată și un soldat

Dintr'un capăt hăt de colo,

Haidă îndată l'a întrebat:

— Domn sergent, trăiți, dar care

Numai o cămașă are,

Cum să facă și în ce fel

Ca s'o schimbe mîni și el?

— Hei, răspunde acum sergentul,

Știi, că ești un mare prost!

Ce-i mai lesne decît asta

Ca să-i dai și tu de rost!

Cei ce au cîte o cămașă,

Ce să facă ei? Ce vrei?

Toți acei cu cîte una

Se le schimbe între ei.

In școală.

Un copil, căpătînd Luni dimineata o pedeapsă strașnică, zice altuia: Mă, dar rău să mai începe și săptămîna asta.

Hora țăranilor.

Frunză verde fir de vie,
Mărie, mîndră Mărie,
Mîndră maică ai avut,
Ce ochi negri ți-a făcut.
Tu ești floarea florilor
Și mîndra feciorilor.

Frunză verde lemn uscat,
Așa-s babele din sat
Cînd vorbesc de măritat;
Că ele fete-ar avea
Dar nu au cui să le dea,
Că nu-s feciori de seama lor
Să le placă fetelor.
Vorbe d'astea pot să spună,
Cîte stele-s p'îngă lună,
Nici eu sînt mînios,
Că-s ficior, dar nu-s frumos,
Dar mi ciudă p'alor fete,
Că se țin că n'au păreche!

Eu, pe cîte sînt în săt,
N'aș da nici un ban stricat:
Că una-i surdă, alta-i mută,
Alta-i cu spinarea ruptă;
Una-i știrbă, alta-i strimbă,
Alta-i proastă și nătingă;
Dincolo alta-i gușată,
Alta-i chiară și buzată,
Cît fără nici un păcat
Să le bagi pe toate 'n sac,
Să le-arunci pe apă 'n jos,
Să vie alt rînd mai frumos!

Frunză verde de dudău
Tînără mîndră am eu;
Tinerică ca o floare,
Nici măsele 'n gură n'are;
Și după dîni de-i căută,
Zău, nici unul nu-i afla!
Căți avea, toți, au picat

Și nici unul n'a mai dat,
C'a trecut alaltăeri
De cincizeci de priămveri.

Fetele, oh, Doamne sfinte,
Cum să stea neromînite?
Dacă spun că n'au albele
Se rîde satul de el.
Dar eu știu cum ai fi bine,
Numai s'asculte de mine:
Din lădița cu făină,
Să-și ia toate cîte-o mână.
Făina de grîu e bună,
Pe obraz numai s'o pună,
Nici nu-i lipsă să dea bani,
Pe albele la jidani,
Că și așa s'or albi
Și destul de mîndre-or fi!

Ieși drace din apa mică
Și te du la apotecă
Și te bagă 'n sărăcică,
C'apoi vine mîndra mea
Și pe bani, drace te ia,
Și te duce 'ndată 'acas
Să te pună pe obraz.
Apoi pune rumânele
Peste tine — aici — pe pele
Peste voi albele groase:
Să fie fată frumoasă!

Nicu din Berliște.

Sărută-mă mîndră 'n gură,
De trei ori pînă la șură;
Sărută-mă mîndruliță
De trei ori pîn' la portiță.
Sărutatul dela tine
Rupt-a inima din mine.

Vai săraca mea mîndruță
C'am aflat-o 'n poeniță
In poeniță 'ntre oițe,
Oițele rumegînd
Și mîndrulița visînd.
Iar eu nu m'am stimpărat
Pînă nu o-am sărutat.

Frunză verde de alună,
Eu eșiam sara pe lună
Și iubiam ca o neșună.

De vedeam vr'un om frumos,
Ori călare, ori pe jos
Eu săream de-l ajungeam
Și de dragoste-i vorbiam.

Culese de pe valea Hirtiba-
ciului de Simon Avram.

Bade cu cureaua nouă
Ruptu-miai inina'n două,
Cum ai rupt-așa o leagă,
C'un fir de mătasă neagră.

Badea care mă sărută,
L'aș alege dintr'o sută;
Badea care mi place mie,
L'aș alege dintr'o mie!

Bade, inimă de piatră,
Vino la noi cîte-odată,
Vino barem pînă'n poartă,
Să mă vezi: vie's, ori moartă?!

Frunză verde de tuleu,
Bădiță sufletul meu:
De-i muri, să mor și eu,
De-i trăi, să fii al meu!
Culese de Ioan Dancea Rudăria.

Frunză verde de pe spini,
Veniți frați, neamuri vecini,
Veniți, că ne despărțim,
Nu știu cînd ne mai 'ntîlnim.
C'așa'm fost eu rînduit,
De cînd eram copil mic,
Să umblu prin țări streine
Unde nu cunosc pe nime,
Poate că m'a blăstămat
Maica cînd m'a legărat:
Să umblu din sat în sat,
Să trăiesc nesăturat
Numai cu »profont« uscat.
Eu n'am făcut nici cui rău,
Să n'am loc în satul meu
Și asta 'mi cade tare greu!

Gîndul meu e pe cîntat,
Să știu unde-i mîndra'n sat,
Că nici toamna, nici vara,
Nu mai dau față cu ea.

Am avut o mîndră dragă
 Și-a murit mîncînd o fragă,
 Bate Doane și fraga,
 Cum mi-a omorît mîndra.

Șase boi și șase junci,
 Nu-s ca buzele de dulci,
 Patru cai la o căruță
 Nui ca brațul de drăguță.

Suflă vîntul nu înceată,
 Dorul mîndrei nu se gată,
 Și din luncă și din nor,
 Vine numai dor și dor.

Dragostile și dorul,
 Acestea mînîncă omul,
 Și pe mine m'au mîncat
 Numai oase mau iăsat.

Spusumia frunza de vie,
 Că dragostea nu-i moșie,

Spusumia frunza de plop,
 Că dragostea nui cu noroc.

Tot așa zice dorul,
 Că de dor moare omul;
 Minți, dorule, ca un cîne,
 Că de dor nu moare nime.

Inimuță cu dor mult,
 Uită-mă și să te uit.
 Dar eu nu te pot uita,
 Dragă-mi ești ca inima.

Cînd m'ajunge dor de ducă,
 Dealul mi-se pare luncă,
 Cînd m'ajunge dor de mers,
 Dealul mi-se pare șes.

Bădiță cu ochii verzi,
 Toată noaptea te visez:
 Mă trezesc nu te gădesc,
 Și prin pat mă tăvălesc.

La examen din religie.

Catichetul: Pe cine a dat Dzeu lui Adam de nevastă?

Elevul: Pe Eva.

Catich. Și ce a făcut cu ei?

Elevul: Tace.

Catichetul: Ia binecuvîntat... adecă ia cununat.

Un oaspe: Cine le-au fost nașă?

Avcum catichetul — tace!

Cucu la Hălmaj.

Cîntă Cucu pe butoi
S'auză popa »Cioroi«,
Popa Cioroi cel vestit
Cu nas mare și 'nroșit
Ce-i pentru »un sat« — popit
Și 'n sudălmii mai procopsit.
Cîntă-i, cît de răsfirat,
Ca să știe adevărat:
Că nu-i frumos — popă beat!
Popa beat e nătărău
Să mă crezi, zău, fătul meu!
Și-și face gura spurcată,
In loc s'o fie curată!

Popa treaz e popa bun,
Și-și caută mereu de drum,
Nu să 'mpiedică mereu
In altul — să-i facă rău!

Popa bun bea beutură
Și-și ține în cinste gura;
Cel rău își bea mintea 'ntreagă
Și-ți dă 'n cap cu cea uiagă...
Adecă ar da — din gură,
Dar mintea 'n cap se scutură
Și-i cam zice:
— »Strigă David din scriptură:
»Ca să-ți pui pază la gură«;
Și-ar tăcea sărmana gură,
Dacă n'ar fi — beutură!«

Of, of, of; popă Cioroi
Ascultă ce-ți cîntăm noi
Și te lasă de nevoi!

Pițigoiul.

Țiganul la judecată.

»Ce-ai furat măi țigane«!?
»Dar nu mă ispiti Doamne.
Eu țigan de omenie
Eu sfinte Haralambie
Să fur, se aduc rușine
Pe întreaga țigănie!

N'am furat de cîndu mi-s
Nu că nime nu m'a prins«.
Dar nu minți, măi țigane!
Bată-te sfintele taine!
Din patru purcei ai mei
Doi cam albi, iar doi negrei
Unul cine l'a furat?!
Nu tu cine blăstămat.
Te-a văzut pruncul din pat
Sărind cu el peste gard.
— »Nu mă minia măi române
Și nu mă fă prost pe mine,
Că doar am văzut eu bine
Că acasă n'a fost nime«!
»Vezi cioară că ai furat,
Și singur te-ai arătat«!

Il bătură pe țigan
De n'a mai furat un an!

Petru Galu, econom, Igrış.

Supărarea lui Ianoș.

— Ce faci Ianoș! Te văd vesel.
Te văd vesel încă tare,
Și-am să-ți spun urîță veste,
Și de aceasta rău îmi pare,
— Dar ce veste?
— De, ce vestel...
Veste rea, dar fi bărbat,
— Ei, dar spune, las acumă,
Să vedem ce s'a întîmplat.
— Apoi ce vrei să se întîmple
Intîmple, de, păcat:
De, biet tat-tău, sărmanul,
L'a dus gîrla, sa înecat.
— Înecat, cum? Tata? Tata?
Vai ce-aud!...
— Dar fii bărbat!...
— Cum să fiu bărbat!? dar singur
Spui că tata s'a înecat.
— Bine, am spus, dar pentru asta
Să te superi așa tell?...
— Cum nu super!... zice Ianoș,
Cînd fost pipa mea la ell!...

Glume

Vacă — ori, bou.

Intr'un sat pe un om îl cheama Vacă, pe altul Bou. Venind o epistolă pe adresa Vacă, nimerește la Bou. Boul refuză zicînd că e Bou.

Postarul: Pardon: Știam că ești un dobitoc!

Păr fals.

Sotul: O, dragă, scumpa mea oare cum poți purta părul altor nebune în cap.

Nevasta: Dar tu cum poți purta pielea altor vite în picioare?

La joc de cărți.

A.: Oare cum poți juca la cărți în mânuși?

B.: Așa, că am pus jurămînt nevestei, că mai mult degetele mele nu vor atinge cărțile!

La operația medicală.

Un medic vizitează stomacul unui alcoolist, și făcîndu-i diagnoza îi spune: aici (arătîndu-i părțile stomacului) e vin, aici, rachiu; aici cognac; aici bere, aici Knickebeint, etc.

Deci trebuie să te operăm. L'au adormit și operat. După operație îi spune: De acum iarăși vei fi săntos, că am scos toate beuturile, din tine — pînă și pe dracu!

Bolnavul să tîrăie în patru labe pînă la dulap, ie stictla cu rachiu, bea, bea, și zice: Un pic de rădăcină tot trebuie să mai prindă, altfel mor!

Și mai o scrisoare alui H. Călămăr.

(Crașaveții. — „Trei morți.“ — *Impăratul Wilhelm și banca de asigurare română. — Datorie și respect.*)

Sezonul crașaveților negociabili în piață anul acesta e caracterizat prin o ieftinătate enormă. Dimpotrivă presa română în vara aceasta n'a avut sezon de crașaveți. Un sezon mort atît de viu ca acum mai rar. Și cu toate astea în cît am avut totuși un »sezon mort« cît »a murit un om: Ioan Slavici«. Iar acum »Tribuna« aduce necrologul politic a lui Eugen Brote. De Mangra nu putem spune acelaș lucru. Peste Mangra »Libertatea« a făcut cruce încă înainte de începerea »sezonului mort«. În definitiv »pacea războinică« s'ar putea zice, că ni-a adus următorul rezultat: »Trei morți«, — iar restul națiunii a rămas teafăr de tot.

O isbîndă mai norocoasă nici Austro-Ungaria n'a avut atunci cînd Sîrbii amenințau Europa, că au s'o făcut pilaf, de cumva vor putea pune mîna pe vreun tun dela frontiera Bosniei. De atunci însă treburile s'au schimbat. Pacea Europei este garantată, pînă cînd nu-i vine cuiva în minte s'o turbure. Împăratul Wilhelm II e atît de liniștit, că n'au să se nîtmple nimic, încît p'aci s-o ia la Sinaia. Mai întii însă — după cum aflăm — a ținut să repareze trenul imperial ca să nu-i găsească Ungurii la Predeal vre-o crîmpită. Și învață ungurește, de teama conductorilor dela M. A. V., de care a auzit că nu le prea place, că în Europa să vorbește și nemțește. Ș'apoi visul de demult al lui Wilhelm: alianța viitorului european: »Germania — Austro-Ungaria — România — Turcia« ce ușor s'ar putea zdrobi de ceafa groasă a vreunui conductor de tren din Ungaria. Nu știi de cine ai nevoie la caz de nevoie.

Pacea Europei împotriva avansurilor Slavismului însă trebuie asigurată cu

ori-ce preț. De nu o se meargă cu alianța »Germano — Austro-Ungaro — Româno — Turcă«, iată un plan nou. Noi Români ne oferim să asigurăm pacea Europei la Banca română de asigurare« ce se va înființa, dacă Europa ne va asigura în schimb, că viitorul acestei bănci este asigurat. Atît putem garanta Europei, că banca de asigurare va face treburi bune, asigurîndu-se pe viață la ea numai Români. Căci se știe Românul, avînd șapte vieți în pieptu-i de aramă, trăiește de șapte ori atît cît alți muritori. Și pe deasupra asigurîndu-și și contra focului pieptul de aramă, n'o să prea ardă mult la bancă. Deci prospectele băncii sînt din cele mai admirabile. Românul pe urmă în veci nu pierd, pierderi dar în veci nu va suferi institutul nostru de asigurare.

Un singur caz ar putea »obveni«, cînd banca de asigurare română se ajungă la faliment. Atunci, dacă în loc se facă afaceri cu vieți omenești și cu valori de realitate, ar primi numai asigurarea deosebitei noastre stime și considerații ce ni-o păstrăm unul altuia. Pe acest soi de asigurare nu mai dă nimenea nimic la noi.

Nu mai prea ținem la datorii firești ci numai la datorii cambiale. Datoria de respect nu se poate incasa prin advocat. Prin urmare poți s'o faci uitată cît îți place, mai ales cînd și alte datorii îți vine greu să le plătești. Fiind vorba de plată îmi vine în minte, că numai corespondențele mele nu mi le plătește nimenea. Probabil din cauză că și ele nu plătesc nimic. Sau poate fiindcă scrisorile mele sînt singurii crașaveți, cari au resărit în vara asta în ziarul »Lupta«.

Ș'apoi cum am spus la început crașaveții sînt prea ieftini, și p'ai mei cine i-ar mai cumpăra.

Redactor responsabil: F A G U R E.

Tipografia »Poporul Român«, Ibrănuț 11.